

Saksframlegg

Saksb: Tord Buer Olsen

Arkiv: 033 19/110-8

Dato:
02.05.2019

Saken behandles slik:

UTVALG	MØTEDATO	UTVALGSSAKNR
Kommunestyret	23.05.2019	KS-/
Formannskapet	21.05.2019	FS-/
Valgnemnd	07.05.2019	VALGNEMD-/

POLITISK ORGANISERING 2019-2023

Rådmannens innstilling:

1. Prinsippet om at medlemmer og varamedlemmer til utvalgene skal være medlemmer eller varamedlemmer til kommunestyret (gjennomgående representasjon) videreføres.
2. Formannskapet videreføres med 13 medlemmer.
3. Kontrollutvalget videreføres med 5 medlemmer.
4. Fagutvalg for helse og omsorg skifter navn til «Utvalg for helse og velferd» og videreføres med 9 medlemmer.
5. Fagutvalg for oppvekst, utdanning og kultur skifter navn til «Utvalg for oppvekst, utdanning og kultur» og videreføres med 9 medlemmer.
6. Utvalg for plan og samfunnsutvikling skifter navn til «Utvalg for by- og samfunnsutvikling» og videreføres med 11 medlemmer.
7. Ansvar for arbeidet med den kommunale planleggingen etter plan- og bygningslovens kapittel 10 til 12 skal ligge i utvalg for by- og samfunnsutvikling, med unntak av arbeidet med planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel som legges til formannskapet.
8. Ansvar for næringsutvikling skal fortsatt ligge i formannskapet.
9. Administrasjonsvalget (partssammensatt utvalg) videreføres med 5 faste politiske valgte medlemmer, 3 fra posisjonen og 2 fra opposisjonen.
10. I tråd med § 5-12 i ny kommunelov skal det nye kommunestyret velge et eldreråd, et råd for personer med funksjonsnedsettelse og et ungdomsråd eller et annet medvirkningsorgan for ungdom.

Vedlegg:

- Innspill fra partigruppene pr. 5. april 2019

Bakgrunn:

Formannskapet vedtok i januar 2019 at valgnemnda skulle fungere som arbeidsgruppe for arbeidet med politisk organisering for perioden 2019-2023 og at ordfører skulle lede arbeidet. Det er avholdt tre møter der man har tatt for seg ulike problemstillinger. Partigruppene har fått anledning til å komme med innspill og det er gjennomført en folkevalgundersøkelse.

Herværende sak er rådmannens innstilling til valgnemnda, basert på diskusjonene i møtene og innhentete synspunkt. Valgnemnda innstiller til formannskapet som behandler saken i sitt møte 21. mai før kommunestyrets behandling 23. mai.

Fakta:

Rammene for politisk organisering finnes i all hovedsak i kommuneloven. Det er vedtatt ny kommunelov, som delvis trer i kraft fra og med det konstituerende møtet i kommunestyret ved oppstart av valgperioden 2019-2023. Tidligere var det et krav i plan- og bygningsloven om at kommunen måtte ha et planutvalg og et kommuneplanutvalg, men denne bestemmelsen ble fjernet og kommunestyret står fritt til å delegerer oppgavene slik man finner det hensiktsmessig.

Kommunestyret er kommunens øverste organ og alle andre politiske organ velges av kommunestyret, med noen begrensninger. Kommuner som ikke har parlamentarisk styreform skal ha et formannskap med minst fem medlemmer. Både medlemmene og varamedlemmene til formannskapet må være medlemmer av kommunestyret. Alle kommuner må også ha et kontrollutvalg med minst 5 medlemmer. Minst ett medlem må være medlem av kommunestyret. Lederen kan ikke være medlem av samme parti eller tilhøre samme gruppe som ordføreren.

Alle kommuner må også ha et partssammensatt utvalg med representanter for kommunen og for de ansatte. De ansattes representanter velges av og blant de ansatte for to år av gangen. Flertallet i utvalget skal bestå av representanter for kommunen eller fylkeskommunen. Administrasjonsvalget (partssammensatt utvalg) videreføres med 5 faste politiske medlemmer. I tillegg til dette er det opprettet en «4-parsgruppe» innen sektor for Helse og velferd.

Kommunestyret kan opprette de utvalg og gi dem de oppgaver de finner hensiktsmessig. Utvalg må ha minst tre medlemmer. Kommunestyret velger leder, nestleder, medlemmer og varamedlemmer til utvalgene. Kommuneloven krever ikke at utvalgsmedlemmer må sitte i - eller være vara, til kommunestyret. Utvalget kan få tildelt vedtaksmyndighet hvis ikke noe annet følger av lov. I henhold til ny kommuneloven må det gå klart fram av utvalgets navn at det er et utvalg.

Alternativt kan kommunestyret opprette kommunestyrekomiteer. Komiteene må ha minst tre medlemmer og alle kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer skal sitte i en komite eller være varamedlem. Kommunestyret velger leder, nestleder, medlemmer og varamedlemmer til kommunestyrekomiteene. Kommunestyrekomiteer er saksforberedere og kan ikke gis vedtaksmyndighet. I henhold til ny kommunelov må det gå klart fram av kommunestyrekomiteens navn at den er en kommunestyrekomite.

Kommuneloven pålegger kommunestyret å velge et eldreråd, et råd for personer med funksjonsnedsettelse og et ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom. Rådene eller annet medvirkningsorgan for ungdom er rådgivende organer for kommunen eller fylkeskommunen og har rett til å uttale seg i saker som gjelder henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom.

Vurdering:

Lillehammer kommune har tradisjon for gjennomgående representasjon, slik at medlemmer og varamedlemmer til utvalgene velges blant medlemmer og varamedlemmer til kommunestyret, selv om dette ikke er et lovpålagt krav. Begrunnelsen har vært at utvalgene i noen grad har vedtaksrett og at vedtak bør fattes av folkevalgte representanter. I forbindelse med vurdering av kontrollutvalgets sammensetning i valgperioden 2011-2015, der prinsippet om gjennomgående representasjon ble fraveket, ble det blant annet konstatert at dette førte til manglende kunnskap og helhetsforståelse. Med utgangspunkt i dette tilrår rådmannen at prinsippet om gjennomgående representasjon videreføres i perioden 2019-2023.

Det er kommet noen forslag om å øke antallet utvalg, men de fleste innspillene tilsier at dagens ordning med tre utvalg fungerer hensiktsmessig. Det foreslås noen mindre justeringer, blant annet slik at arbeidet med planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel legges til formannskapet, mens andre planoppgaver legges til utvalg for by- og samfunnsutvikling. Forslaget om å endre navnet på utvalget er ment å reflektere dette. De øvrige utvalgene foreslås å endre navn fra fagutvalg til utvalg for å reflektere det nye kravet i kommuneloven om at navnet skal vise at det er et utvalg etter kommuneloven.

Saksfordelingen mellom utvalgene ligger som et politisk vedtak i inneværende kommunestyreperiode. Etter rådmannens vurdering vil dette vedtaket fortsatt fungere som en grovsortering av oppgaver utvalgene imellom, men er av den oppfatning at den endelige fordelingen bør vedtas i forbindelse med politisk sak om delegasjon. Dette fordi det etter rådmannens mening bør foretas en vurdering av om Utvalgene bør få tildelt vedtaksmyndighet ut over det som er tilfelle ved dagens ordning. Ikke minst kan dette gjøre det mer interessant og attraktivt å besitte posisjoner i utvalgene.

Det er fra enkelte hold kommet innspill om at utvalg for plan- og samfunnsutvikling har -og fortsatt vil ha, et meget omfattende og komplekst ansvarsområde. Samtidig er dette oppgaver som det er viktig at ses i sammenheng, og rådmannen ser det derfor som lite hensiktsmessig å dele utvalget. Det bør imidlertid vurderes å frikjøpe utvalgsleder på linje med varaordfører.

Lillehammer, 02.05.2019

Tord Buer Olsen
Rådmann